

(א) סנהדרין ע"ו, ט לעיל פ"ג: זכ: לקמן ו'. גיטין פ': סוטה יח: א' לעיל ג' (ד) ג"ל הא: יע"ף, (ט) ונמנדה, ה'.

תורה אור השלם

1. וְשָׁבַב אִישׁ אֶת־הַאֲתָה שְׁכַבְתָּ וְזָרַע וְנִעְלַם מִעֵינַי אִישׁהּ וְנִסְתָּרָה וְהָיָא נִטְמָאָה וְעַד אֵין קָה וְהָיָא לֹא נִחְפְּשָׁה: במדבר ה יג 2. וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אִשְׁהּ וְאֶת אִמְהָ זָמָה הוּא בְּאֵשׁ יִשְׂרָפוּ אֹתוֹ וְאֶתְנֶחֱם וְלֹא תִּזְקֶה זָמָה בְּתוֹכָבָם: ויקרא כ יד

הגהות הב"ח

(א) גמ' א"ו דין שלל נאסר במוסר כ"ל וימנע לו' נמחק: (ב) רש"י ד"ה אלף יצמה וכו' אסרה על הראשון ונאסר האוסר האוסרה עליו: (ג) ד"ה אלף אפילו נתן גט כלומר אלף פריך הכי אפילו נתן זה גט או חליץ אסרה על בעל המאמר דמורה ר"ג שיש גט אחר מאמר ויש חליצה אחר מאמר שאם עשה זה מאמר וזכה לחי: אסרי:

מוסף רש"י

שומרת יבם שדינתה. כשהיא שומרת יבם, אסורה ליבמה. כאשר שומרת תחת בעלה שאסרה לבעלה (סוטה יח: וכו"ו לעיל פ"ג). אין מאמר אחר מאמר. בין יבמה אחד לשתי יבמות בין שני יבמות ליבמה אחת, האחרון אינו כלום לפסול את הראשונה עליו ואינה זריכה הימנו גט ולא לאסר בקרובות השניה (לעיל ג').

האשה רבה פרק עשירי יבמות

אחוס אשה. דאפילו במוזד בא על אחותה לא מיתסרה אשתו עילויה מדאורייתא כדקמי לקמן הלכך בשוגג כו': **אוסה**. ושכז איש אותה: **והלא דין הוא**. שתאסר ולכך נאמר אותה: **מקום שזא על איסור קל**. לקמן מוקים לה בזאת איש ואמאי קרי לה איסור קל שאין האוסרה אוסרה כל ימיו שהרי היתר יש בגט:

נאסר האוסר. נאסר זה בעלה האוסרה לאחרי: **מקום שזא על איסור חמור**. כגון אחות אשתו שאשתו אוסרת את אחותה כל ימיה:

אינו דין שנאסר האוסר. שתאסר אשתו האוסרת את אחותה לכך נאמר אותה: **זכא על חמוסו שפוסל את אשתו עליו**. ולקמן יליף לה מקרא: **שז"ש אומרים פוסל**. מק"ו כדאמרן ואותה **לא דרשי: אמר ר' יוסי לא נחלקו כו' שלל פוסל**. דדרשין אותה: **שז"ש פוסל דרש"י** אותו ואמאי כדלקמן:

לפי שזכחה כו'. רבי יוסי מפרש טעמא דלא נחלקו על אחות אשה: **שזכחה**. עד שלל קדש אשתו: **הוא אוסרה**. על כל אדם והיא אוסרתו בקרובותיה: **לא נאסרה במוסר לה**. כדרשין (לעיל דף טו): **הא נתפשה מותרת: שגג באסור לו**. בזכותה: **וזה הדין לשוגג**. הדין הזה מלמדנו על השוגג שלל פסלה: **מאי טעמא דרבי יהודה**. דאמר הזכא על חמוסו פסל את אשתו: **וכי כל הזכא כולו שרפה**. אשתו מה חטאה: **אסריה עליו**. לא נתמתך: **זכא עליו האי**. כשנשאה האחרון אסרה על הראשון: **זכא עליו ה' האחד**. גירשה השני והחזירה הראשון הרי לך איסור קל בלאו ואסרה על השני דהדר הויא לגביה גרושתו משנשאת והיינו נאסר האוסר נאסר שני זה שהיה אוסרה על זה הראשון שהחזירה: **מה למחזיר כו'**. תאמר זכא על אחות אשתו שתאסר אשתו שלל נטמא גופה ואיסור אחות אשתו אינו איסור עולם שאם מתה אשתו מותר בזכותה: **איסור ברוב לא גרסי: יצמה למאן**. מי זכא עליה באיסור: **אילימא יצמה לאחר**. שזכא עליה אחד מן השוק והיינו איסור קל בלאו בעלמא וקמי נאסר האוסר נאסר זה יצמה שהיה אוסרה על זה וכדרב המנונא: **ואיסורה ברוב**. לכל אדם היא באיסור עד שלל חלצה תאמר באחות אשה שאינה אסורה אלף לזה: **אלף יצמה לאחין**. שזכא עליה אחד מן האחין באיסור אסרה על האוסרה עליו והיכי דמי דעבד זה קמא תאמר ואסרה על אדך והיא תאמר יצמין דרבנן הוא ולאו קדושין גמורין למיהוי אשת איש וכי זכא עליה שני זכא על איסור קל הוא ואפ"ה אסרה על הראשון (א) האוסרה עליו: **מאי איריא זכא עליה שני**. דקמי מקום שזכא על איסור קל אפילו חזר ועשה זה מאמר נמי אסרה לבעל המאמר הראשון כרבנן דאמרי יש מאמר אחר מאמר: **אלף אפילו נתן גט**. כלומר אלף פריך הכי אפילו (א) עשה זה מאמר וזכה לחי ונתן גט או חליץ פסלה על ידו: **סוטה למאן**. למי נבעלה דקרי לה איסור קל: **אי נימא לבעל**. שנבעלה לבעל אחר שקינא לה ונסתרה דאסירא ליה דכתיב ונסתרה והיא נטמאה (במדבר ה) וקמי נאסר האוסר אסרה על הבעל אפילו לאחר מיתתו או אפילו כשיגרשנה: **מאי איריא זכא עליה**. בלא זכא עליה נמי משעה שנסתרה עמו נאסרה על זכא ועל הבעל לעולם עד שתשתה כדמין (סוטה דף טו): **נטמאה נטמאה שמי פעמיס** (א) אחד לבעל ואחד לבעל: **אלף סוטה**. שנבעלה לבעל נאסר בעלה האוסרה עליו: **והאי**. מי הוי זכא על איסור קל איסור חמור הוא דהיינו אשת איש: **אלף**

צה

על מה נחלקו בבא על חמותו שב"ש אומרים פוסל. וטעמא דז"ש כדמפרש בזמון לר' יהודה וכי כל הזכא כולו שרפה כו': **זה הדין לשוגג כמויד מנין**. ומימא אמאי מיבעי ליה קרא למזיד מהיכא תימי לן לאיסורה אי משום ק"ו דקאמר לעיל ומה במקום שזכא על איסור קל נאסר האוסרה כו' כיון דאית ליה ההוא דינא למה ליה לר' יוסי דינא דהכא היה לו לחלוק על ר' יהודה בפשיטות שאין דין זה ענין למחלוקתו כלל: **מה למחזיר גרושתו שכן איסורה ברוב**. כלומר ע"י כל אדם יכול לזכא לידי איסור זה שגרושתו נאסרה ע"י כל מי שישאנה אזל אחות אשה אפילו תאסר אשתו משכינת אחותה לא מיתסרה אשתו עליו זמא שיבא איניש דעלמא על אחותה: **עבד בה מאמר האי אסרה על"יה דהאיך**. השמא נקט מילתיה כמאן דאמר (לעיל דף טו).

אילימא בסוטה לבעל. פירוש כשזכא עליה בעל אסורה לזכול לעולם שזכא אין מים בזדקין אותה מאי איריא זכא עליה אפי' נתן לה גט ויחזור ויקדשנה ויכניסנה לחופה או אמר איני משקה שזכא אין יכול להשקותה ואסורה לזכול לעולם ומי' לרבינו יתחק דמנלן כשאומר איני רואה להשקותה דשזכא אין יכול להשקותה ואמר רבינו יתחק שיש להוכיח קלמ דמי אמר איני משקה קמי זממיתין בסוטה (כג). זכדי הנהו דמנחמיתין נשפוט שאין ראויים עוד לשמות: **אלף**

אמר רבי יהודה אמר רב יהודה אין הלכה כרבי יהודה ההוא דעבד איסורא בחמתיה אתייה רב יהודה נגדיה אמר ליה אי לאו דאמר שמואל אין הלכה כרבי יהודה אסריה עולך איסורא דעלם: **מאי איסור קל אמר רב חסדא מחזיר גרושתו משנשאת בא עליה האי אסרה עליה דהאי בא עליה אידך אסרה עליה דהאי מה למחזיר גרושתו משנשאת שכן נטמא הגוף ואיסורה ברוב ואיסורה איסור עולם אלא אמר ר"ל יבמה יבמה למאן אילימא לאחר וכדרב המנונא דאמר רב המנונא שומרת יבם שזינתה אסורה ליבמה מה ליבמה שכן נטמא הגוף ואיסורה ברוב אלא יבמה לאחין עבד בה מאמר האי אסרה עליה דהאי בא עליה אידך אסרה עליה דהאי מאי איריא שבא עליה שני אפי' עבד בה נמי מאמר הא לא קשיא כר"ג דאמר (א) אין מאמר אחר מאמר אלא אפילו נתן לה גט ואפילו חליץ לה אלא אמר רבי יוחנן סוטה למאן אילימא לבעל בא עליה בעל אסרה עליה דבועל מאי איריא בא עליה אפילו נתן לה גט ואפילו אמר אין אני משקה אלא סוטה לבעל האי איסור קל הוא איסור חמור הוא דהיינו אשת איש **אלף****

עין משפט
נר מצוה

סו א ב מ"י פ"ג מהל' אסורי ביאה הל' י טו"ש"ע אה"ע סימן טו סעיף כו בהג"ה: סח ג מ"י פ"ג מהל' סוטה הל' יב סג"ג עשין מח טו"ש"ע שם סימן יא סעיף ה:

תוספות ישנים

למוד מנין. להכי בני תלמודא קרא להמיר מוד דס"ד לאסור מוד מק"ו דלקמן ומה במקום שזכא על איסור קל וכו':

תוס' חד מקמאי

בעלה למ"ה ואפי' דליכא למיזר הכא גורש זה ונשא זה מעתה תהא צריכה גט ממנו ותאסר עליו כעין אשה שהלך בעלה למ"ה אשמיני' מתני' דלא אמר הכא אלא היא אסורה על בעלה ואשתו מותרת לו דלא מצרכי לה מניה גט לומר דלא כר"ע דלדידיה בעיא גט והואיל ויש להם שנת היתר ע"ל הרב"ד ולפי [וה] (א) מה שלא כתבה הרב אלפס ללמוד ממנה אשת גיסו מותרת ואשתו אסורה ולא ללמוד ממנה דאפילו לר"ע אתיא מתני' ומפני שפסק הרב אשתו נמי אסורה כו' יוסי דאמר כל הפוסל ע"י אחרים פוסל על ידי עצמו:

(א) נראה דל"ל ולפי זה מה שכתב הרב אלפס לא ללמוד ממנו דאשת גיסו אסורה ואשתו מותרת אלף ללמוד ממנה דאפילו לר' עקיבא לחי וכו'.